

Muller-Duvernoy probeerde bij de Wereldraad van Kerken fondsen los te krijgen. Staffunctionaris Ulrich van Beyma informeerde bij Tabaksblatt hoe de hervormde Raad hierover dacht. Die prefereerde de opzet van de IHCA.²³

Een proeftuin voor christelijke aanwezigheid in Israël

De stichter van het ziekenhuis, de tot de Free Church of Scotland behorende David Watt Torrance (1862-1923), had een Hebreeuwse kerk gewild. Grolle dacht daar anders over: gedoopte joden hadden niet alleen hun eigen volk maar juist ook de 'kerk uit de heidenen' iets te zeggen. In politiek opzicht was hij het wél met Torrance eens. De christen-joden zouden aansluiting moeten vinden bij het zionistische project, wilden ze niet net als de vroegere ebionieten²⁴ wegwijnen tussen synagoge en kerk:

There is no reason why a Jewish Christian should not be a member of a Jewish State; he need be no more of a political danger than an orthodox Jew is in England or America.²⁵

Enker en Tabaksblatt wilden niets liever. Maar helaas: zodra ze een voet buiten het 'Scottie' zetten kregen ze te maken met een vrijwel unanieme afwijzing door de plaatselijke bevolking. Grolle kreeg van Enker te horen dat zending in Israël besmet was. 'Er moet toch wel een fundamentele fout schuilen in de houding van de tientallen protestantse zendelingen in Israël, indien men hun boodschap niet slechts unaniem afwijst, maar zelfs die enkelen, die haar willen aanvaarden, met verachting bejegt.'²⁶ Grolle erkende de ernst van het probleem.²⁷

Enker spoorde Grolle aan om in Tiberias door te zetten, maar dan met extra aandacht voor Bijbelstudie. Dogma's uit de Middeleeuwen en de Reformatie dienden getoetst te worden aan de Thora. Alleen in combinatie met exegetische vernieuwing had een door de IHCA geopperd idee kans van slagen: een economisch zelfvoorzienende kibboets. Zonder gezamenlijke Schriftstudie met de joden zou dit het zoveelste christelijke luchtkasteel in Palestina opleveren. Voorbeelden daarvan waren er te over. De Schotse scheepvaartmagnaat John Stephan had ooit een vissersboot van de Clyde naar het meer Kinneret getransporteerd, om een joods-christelijke bemanning daarmee in het eigen levensonderhoud te laten voorzien. Al gauw had men er niets meer van vernomen.²⁸

'Hebrew Christians'

De in London gevestigde IHCA onderhield contact met het International Committee on the Christian Approach to the Jews (ICCAJ). Beiden beschouwden het nederzettingsplan als een noodgreep om

²³ S.P. Tabaksblatt aan J.H. Grolle, Tiberias 13 februari 1957, in: LDC KEI inv.nr. 281.

²⁴ Een in de vierde eeuw vermelde joodse-christelijke groepering, door de kerk als sekte beschouwd en eveneens buiten de hoofdstroom van het jodendom geraakt. Cf. H.J. Schoeps, *Theologie und Geschichte des Judenchristentums*, Tübingen 1949.

²⁵ W.P. Livingstone, *A Galilee doctor, being a sketch of the career of dr. D.W. Torrance of Tiberias*, London z.j. (ca. 1925), 281-282.

²⁶ M. Enker, 'Christelijke problemen in Israël', in: 's-Gravenhaagse Kerkbode 3 mei 1958.

²⁷ J.H. Grolle, *Dit komt u tegen in Israël. Ontmoetingen met joden en christenen*, 's-Gravenhage 1963, 11.

²⁸ J.R. Miller, lid van zowel het Jewish Mission Committee als van de regatta van Glasgow, had bovendien het zeiljacht Clyde en de sloep Kelvin naar Tiberias gestuurd. De enigen die met deze vaartuigen het meer op durfden waren de Schotten zelf (W.P. Livingstone, *A Galilee doctor*, 110-111).